Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

48 йил чиқиши
№ 89 (13.351).
20 АПРЕЛЬ 1966 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Колхозчилар ва совхоз ходимлари! Деҳқончиликнинг юксак маданияти учун курашингиз, тупроқнинг унумдорлигини бутун чоралар билан оширингиз, ернинг ҳар гектаридан юқори ҳосил олингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН)

КОММУНИСТИК МЎЛ-КЎЛЧИЛИК УЧУН

Улуғ партиямиз даҳоси ва Совет тузумининг асоси мамлакат тараққиётини тўхтовсиз ривожлантириш, фаровонликни ошириш, халқни коммунизмнинг бутун кишилик дунёси орзу қилган олий чўққиларига олиб чиқиш учун сафарбар қилишдан иборатдир. Бу эзгу мақсад учун курашнинг ёрқин белгиси КПССнинг бўлиб ўтган XXIII съезди давомида айниқса яққол намоён бўлди. Съезд партия ва халққа коммунистик қурилиш йўлидан янада олға боришнинг кенг истиқболларини очиб берди.

Съезд халқ хўжалигининг барча соҳалари қаторида мамлакатимиз қишлоқ хўжалигининг бундан буёнги тараққиёт йўлларини ҳам белгилади. Қишлоқ хўжалигини моддий-техника жиҳатдан таъминлашни кучайтириш, колхоз ва совхоз ходимларининг ишлаб чиқаришни ўстиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш, ишлаб чиқаришни интенсивлашни изчиллик билан йўлга қўйиш каби масалаларни XXIII съезд энг зарур ва ҳаётий вазифалардан деб уқтирди. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директиваларида бундай дейилади:

«Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги асосий вазифа аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса қишлоқ хўжалигининг хом ашёсига бўлган ва ўсиб борувчи эҳтиёжларини яхшилаб қондириш мақсадида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришдан иборат. КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми ишлаб чиққан иқтисодий тадбирлар системасини изчиллик билан амалга ошириб бориш бу вазифани ҳал қилишнинг негизи бўлмоғи керак».

Дарҳақиқат, тарихий март Пленуми қишлоқ хўжалигини тубдан тараққий эттиришнинг муҳим программасини белгилаб бердики, бунинг натижасида бир йил ичидаёқ жуда катта ғалабалар қўлга киритилди. Утган 1965 йилда мамлакат қишлоқ хўжалигида, шу жумладан бизнинг республикамиз қишлоқ хўжалигида мисли кўрилмаган катта йўл босиб ўтилди. Узбекистон жонажон Ватанга салкам 4 миллион тонна пахта берди. Дон, пилла, қоракўл тери, жун, мева, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар топшириш планлари анча ошиғи билан бажарилди. Чорва туёғи ўсди, унинг маҳсулдорлиги ошди.

1966 йил — янги беш йилликнинг биринчи босқичидир. Бу йил жонажон партиямиз XXIII съезди қарорлари ва Директиваларини ҳаётга, ишлаб чиқаришга татбиқ этиш учун курашнинг дастлабки жанговар даври ҳисобланади. Республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида ҳар қачонгидан ҳам улуғроқ вазифалар туради. Узбекистон янги беш йилликнинг биринчи йилида Ватанга 3 миллион 750 минг тонна пахта, 286 минг тонна дон, шу жумладан 80 минг тонна шоли, 16800 тонна пилла, 365 минг тонна сабзавот, 170 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 64 минг тонна картошка, 49 минг тонна мева, 135 минг тонна узум, 180 минг тонна гўшт, 310 минг тонна сут, 20 минг тонна жун, 161 миллион дона тухум, 262 минг тонна каноп пояси ва 8 минг тонна тамаки барги сотиши керак.

Кўриниб турибдики, республикамиз жуда кўп хилма-хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиради. Буларнинг ҳар бири ўзига хос агротехникани талаб қилади. Шунинг учун ҳам Директиваларда айтилганидек, қишлоқ хўжалигига марказлаштирилган тартибда планли раҳбарлик қилишни колхоз ва совхозларнинг хўжаликни бошқаришдаги ташаббускорлиги ва мустақиллигини ривожлантириш билан тўғри қўшиб олиб бориш лозим бўлади. Шу билан бирга қишлоқ хўжалик ходимларининг, колхозчи ва совхоз ишчиларининг ташаббускорлигини кучайтириш, улар кўтариб чиққан янги масалаларни қўллаб-қувватлаш жуда ҳам зарурдир. Анчагина колхоз ва совхозларда съезд қарорларини амалга ошириш юзасидан муҳим тадбирлар проблематик масалалар кўтарилмоқда. Булар ҳар бир гектар ердан самарали фойдаланиш, экономикани ва ҳисоблашни ўрганиш, ҳамма соҳада рентабеллик учун кураш, маҳсулот таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш каби зарур масалалардир. Партия, совет ташкилотлари қишлоқ меҳнаткашларининг бу олижаноб ҳаракатига бошчилик қилишлари, уларга яқиндан ёрдам беришлари керак.

Республикамиз бу йил ҳам қишлоқ хўжалигида шубҳасиз катта ютуқларни қўлга киритади. Бунга ҳамма асос бор. Партиямиз раҳнамолиги пахтакор ва чорвадорларимиз, пиллачилар ва ғаллакорларимиз, сабзавотчилар ва боғбонларимиз қалбига меҳр ва садоқат руҳини тобора чуқур сингдириб бормоқда. Улар беш йилликда ўз олдиларида турган улуғвор вазифаларни — пахтачиликни янада ривожлантириш, суғориш ва янги ерларни ўзлаштириш, ирригация тармоқларини яхшилаш ва кенгайтириш, боғ-роғларни кўпайтириш каби халқнинг эзгу тилакларига мос келадиган ишларни жон-дилдан бажаришга ҳозирданоқ отланмоқдалар.

Узбекистон СССРнинг асосий пахта базаси. У бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Беш йилликнинг охирги йилига бориб, республикамиз давлатга 4 миллион 180 минг тонна пахта етказиб бериши керак. Ҳозир колхоз ва совхозларимиз далаларида чигит экиш қизғин кетаётир. Тошкент области экишни муваффақиятли тугаллади. Сурхондарё, Сирдарё областлари ҳам бугун-эрта сўнгги карталарга уруғ ташлайдилар. Шу кунларнинг жанговар вазифаси экишни тезда тугаллашдан, чигитни текис ундириб олиб, ғўзанинг дастлабки парваришини эрта муддатларда бошлаб юборишдан иборат бўлмоғи керак.

Республикамиз — боғ-роғлар диёри. Заковатли, меҳмондўст халқимизнинг дастурхони ширин-шакар мевалар билан янада тўкин бўлади. Боғбонларимиз, сабзавоткорларимиз ноз-неъматни мўл-кўл етиштириш учун айни кунларда астойдил меҳнат қилишлари керак. Пиллачиларимиз қурт боқишга киришдилар. Қуртларни авайлаб парвариш қилайлик. Мамлакатимизнинг қимматбаҳо ипакка бўлган эҳтиёжини кўпроқ қондирайлик.

Қишлоқ хўжалигининг беш йиллик истиқбол режаларини кўздан кечирар эканмиз, унинг замирида халқимиз фаровонлиги, мўл-кўлчилик етганлигини кўрамиз. Партия ва ҳукуматимиз деҳқонлар ва чорвадорларга бахт йўлини, маъмурчилик йўлини кўрсатиб бердилар. Буни қўлга киритиш эндиликда одамларимизнинг ўзига, меҳнат ва ғайратига, ташаббускорлик, ташкилотчилик намуналарини кўрсатиб ишлашига боғлиқдир. Бунга эришиш учун юксак деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини эгаллаш, техника тараққиёти йўлидан бориш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш талаб этилади. Республикамиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари худди шу йўлдан борадилар, партия ва ҳукуматимиз кўрсатмаларини изчиллик билан амалга ошириб, янгидан-янги ютуқларни қўлга кирита берадилар.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

АМАЛИЙ ЖАВОБ

Жонажон партиямиз Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқлари барча совет кишилари каби Қўқондаги Муқимий номли шойи-атлас тўқиш фабрикаси ишчи ва хизматчилари қалбидан ҳам чуқур жой олди, уларни янги меҳнат зафарларига руҳлантирди. Чеварлар маҳсулот ишлаб чиқаришни тағин ҳам кўпайтириш мақсадида иккита янги дастгоҳни ишга туширдилар. Сменада янги дастгоҳ ўрнатилгач икки сменанинг ўзида уч сменадагига нисбатан 1000 метр кўп материал тўқилмоқда. Фабрикада қўл меҳнатига барҳам берилиб, маҳсулот таннархи анча камайди.

Фабрика коллективи апрель ойи планини муддатидан бир ҳафта олдин бажаришга қатъий аҳд қилган.

Г. ЖАЛИЛОВА.

Тошкент области. Калинин районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг Назира Йўлдошева бошлиқ илғор бригадаси пахтакорлари чигит экишни ҳаммадан олдин тугаллаган эдилар. Улар чигит суви беришни ҳам биринчи бўлиб бошладилар. Бу йил бригада коллективи ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олиб ишлаяпти. Суратда: чигит суви бериш пайти.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПЛАНЛИ ИШ — ҲАМИША БЕШ

И. ЭГАМОВ,
Бухоро область, Навоий районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг раиси.

«Планлаштиришнинг ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасини амалга ошириш — яқин йилларга мўлжалланган энг муҳим вазифаларнинг биридир».

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади юзасидан қабул қилинган резолюциядаги ана шу сатрларни ўқир экансиз, партия ва ҳукуматимиз режали иш тутишга нақадар катта эътибор бераётганликларининг гувоҳи бўласиз. Чиндан ҳам КПСС XXIII съездида тасдиқланган беш йиллик план буюк ва жозибадордир. Унда СССР халқ хўжалигини тағин ҳам тез суръатлар билан ривожлантириш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини янада ошириш, коммунистик мўл-кўлчилик яратиш ўз ифодасини топганлигидан ҳамма хурсанд бўлмоқда.

Планли иш — ҳамиша беш дейишади, деҳқонлар. Ҳақиқатан ҳам жамият тараққиётининг объектив қонунларини ўрганмай, уларга риоя қилмасдан туриб ноз-неъматларни кўпайтириш, бинобарин, хўжаликни планли равишда юргизиш мумкин эмас. КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумигача мамлакатимиз халқ хўжалигида, чунончи, қишлоқ хўжалигида бирмунча англашилмовчиликларга йўл қўйилганлиги планли ривожланишга анча салбий таъсир кўрсатди. Партия Марказий Комитети, Совет ҳукумати бунинг олдини олдилар, социализмнинг иқтисодий қонунларига амал қилиб, планлаштиришнинг янги системасини ишлаб чиқдилар. Бу система қишлоқ хўжалиги билан саноат ва бошқа тармоқлар ўртасидаги узилишларни бартараф этади. Биз буни шонли партиямизнинг XXIII съезди материалларида очиқ-ойдин кўриб турибмиз.

Планлаштиришнинг янги системаси барча хўжаликлар каби бизнинг колхоз учун ҳам жуда қулайдир. Чунки биз ўз имкониятларимизни ҳисобга олдик, ер, сув, об-ҳаво шароитини яхши биламиз. Хўжаликни ташкил этишни ҳам ана шуларга қараб амалга оширамиз. Бу ўринда бир нарсани айтиб ўтмасдан мумкин эмас. Бизнинг колхоз Ҳазора қишлоғида жойлашган. Қишлоқнинг юқори томонидан Зарафшон дарёси ўтади. Қуйи томони эса бепоён Малик чўли билан туташиб кетган. Маълумки, дарё ёқалари одатда тўқайзор бўлади. Бошқа ерларга қараганда жуда катта фарқ қилади. Тўқай очиб чигит экиш, ғўза ўстириш ҳазилакам иш эмас. Техника кучидан кўп фойдаланилиши билан бир қаторда, бу ерларни ўзлаштириш учун харажат ҳам кўп талаб этилади. Бундан ташқари, вегетация даврида ғўза қатор ораларидаги бегона ўтларни йўқотиш ишига ҳам анча меҳнат ва маблағ сарфлашга тўғри келади. Демак, пахтанинг таннархи анча қимматга тушади. Бундай ерларда етиштириладиган пахта ҳосили дастлабки йиллари унумдор майдонлардагига нисбатан анча паст бўлади. Бу ўз навбатида ернинг хусусиятига қараб планлаштиришни тақозо этади. Илгари серунум ерлар билан бир қаторда, ана шу ерларга ҳам бир хил план берилар эди. Энди ундай эмас. Бу ўз навбатида планлаштиришни яхши йўлга қўйишга ва колхозчилар моддий манфаатдорлигини оширишга яхши таъсир кўрсатмоқда.

Малик чўлидаги ерларимиз ҳам асрлар оша оқар сувга ташна бўлиб ётган. Лекин биз бу ерларни измимизга бўйсундирдик. Колхоз бўйича тўқай ҳамда бўм-бўш ерлардан 1140 гектарини пахтазорларга айлантирганмиз. Чўлга ҳужум шу беш йилликда ҳам дадил давом эттирилади. Айни вақтда ҳозир фойдаланиб келинаётган ерларнинг ҳосилдорлиги кескин оширилади. Масалан, Райим Шокиров ҳамда Ато Бўтаев ўртоқлар бошлиқ бригадалар беш йиллик охирига қадар ҳосилдорликни гектарига 8 центнер оширадилар. Шу билан бирга, ҳар центнер пахтанинг таннархи ҳозиргидагига қараганда беш сўм камайтирилади.

Янги беш йиллик планимизга кўра бу йил 2450 тонна пахта етиштиришимиз керак. Бунча ҳосилга асосан ерларнинг унумдорлигини ошириш туфайли эришамиз. Келгуси йилдан бошлаб чўлга ҳужумни давом эттирамиз. 1970 йилга бориб хўжалигимиз мамлакатга 2622 тонна пахта сотади. Бу йил бир центнер пахтанинг таннархи 23 сўм 63 тийин бўлса, беш йилликнинг охирги йилида 19,5-20 сўм бўлади. Шу беш йилликда ҳам пахта ҳосилдорлиги кўтарилади, унинг таннархи кескин камаяди. Бу билан жуда кўп миқдорда фойда оламиз. Колхозчиларнинг турмуш фаровонлиги эса янада ошади.

Хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам ривожланади. Давлатга гўшт, сут, қоракўл тери, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари етказиб бериш анча кўпаяди. Қорамоллар сони 1020 бошга, шу жумладан сигирлар 320 бошга кўпаяди. Колхоз иқтисодий жиҳатдан жуда мустаҳкамланади.

КПСС XXIII съезди материалларини турмушга татбиқ этиш ҳис-туйғулари билан тўлиб-тошган колхозимиз аъзолари кўклам дала ишларини пухта ўтказмоқдалар. Чигит экиш кун сайин авж олмоқда. Р. Шокиров, А. Бўтаев, Р. Ражабов, Ж. Бобоев ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригадалар экишни ўтган йилдагига нисбатан анча барвақт тугаллашга ҳаракат қилишяпти. Р. Тиллаев, Т. Қиличев, М. Асадов, Д. Рўзиев каби механизаторларимиз экиштикиш ишларида бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти. Бизда ҳар кунги иш қатъий план асосида амалга оширилмоқда.

Янги беш йиллик план топшириқлари муддатидан илгари бажарилади! Колхозчилар ва механизаторларнинг шиори ана шундай. Улар беш йиллик режаларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича бажонидил бажариш йўлида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаверадилар.

ҒАЙРАТ БИЛАН ИШЛАЙВЕРАМИЗ

— Машинасозлик ва приборсозлик саноати ходимлари! Халқ хўжалигини энг янги, тежамли ва мустаҳкам машиналар, приборлар, механизациялаш ва автоматлаштириш воситалари билан таъминлангиз!

А. УЗОҚОВ,
Нукус мотор-ремонт заводининг қолипчиси.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидаги бу сатрлар бизнинг ҳам ғайратимизга ғайрат қўшди. Цехимиз коллективи тўрт ойлик планни муддатидан илгари бажарди. Биз қишлоқ хўжалиги учун сифатли машина-ускуналар етказиб бериш учун оширилган мажбуриятлар олдик. Мотор-двигатель, механика ва қуюв цехларининг коллективлари ремонт сифатини яна ҳам яхшилаш, қишлоқ хўжалиги буюртмаларини барвақт бажаришга қаратилган тадбирларни изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Ҳамкасбим А. Абдужабборов, слесарь У. Ўрозбоев, М. Жўлмонов ўртоқлар смена топшириқларини 1,5-2 ҳисса бажармоқдалар.

ТЎРТ ОЙЛИК ПЛАН ТАЙЁР!

Нукус ремонт-механика заводининг иноқ коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларини меҳнатда катта муваффақият билан нишонлади. Илҳомбахш Чақириқлар эълон қилинган куни корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари тўрт ойлик план бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚУТЧИ ЧЕКИНДИ

Қутчи чўли Ғиждувон райони жамолига доғ бўлиб турарди. Район суғориш системасининг ходимлари шу йил февраль ойидан бошлаб чўлни ўзлаштиришга астойдил бел боғладилар. Қутчи канали қурилмоқда. Трассада 4 та экскаватор, 2 бульдозер ишлаб турибди. Механизаторлардан Сайфуллин ва Дилмуродов ўртоқлар меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан илҳомланган чўлқуварлар байрамгача 150 минг кубметр ҳажмда тупроқ ишлари бажариш, 120 кубметр бетон ётқизишга аҳд қилдилар. Чўлни ўзлаштириш йўли билан 2 минг гектардан ортиқроқ ер ўзлаштирилади.

Р. ҲАМРОЕВ,
ирригатор-инженер.

КУЛЬТИВАЦИЯ БОШЛАНДИ

Қарши районидаги «Москва» колхозининг Қ. Жабдиев бошлиқ бригадаси аъзолари 80 гектар ерга чигитни 5 кунда экиб бўлган эдилар. Уруғ ҳамма майдонда қийғос униб чиқди. Дастлабки 10 гектар ердаги ғўзани культивация қилиш бошланди. Тракторчи Ш. Худойбердиев биринчи кунданоқ сифатга алоҳида эътибор беряпти.

Шунингдек, колхозининг О. Бозоров, Х. Норчаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам культивация бошланди.

Райондаги «Пахтакор» колхозининг Ф. Раҳмонов бошлиқ бригадаси ҳам биринчи культивацияни бошлаб юборди.

СОВЕТ — СУРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

19 апрелда Кремлда СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин Сурия Араб Республикаси Бош министри Юсуф Зуайн билан учрашди ва музокаралар олиб борди.

Музокараларда совет томонидан СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, транспорт қурилиши министри Е. Ф. Кожевников, СССР энергетика ва электрлаштириш министри П. С. Непорожний, ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семенов, Совет Иттифоқининг Сурия Араб Республикасидаги элчиси А. А. Барковский, СССР Ташқи ишлар министрлиги Яқин Шарқ бўлимининг мудири А. Д. Шчиборин қатнашдилар.

Музокараларда Сурия томонидан Бош министр ўринбосари, ташқи ишлар министри Иброҳим Махус, информация, маданият ва миллий ориентация министри Жамил Шейя, мудофаа министри, дивизия генерали Ҳафиз Асад, экономика министри Аҳмад Мурод, Сурия Араб Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Салоҳиддин Тарозий қатнашдилар.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган музокаралар давомида ҳар иккала томонни қизиқтираётган масалалар — Совет—Сурия муносабатларини ривожлантириш масалалари ва энг муҳим халқаро проблемалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

В. А. БИЛБАСГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИРРИГАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика ирригациясини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССРнинг собиқ сув хўжалиги министри Василий Андреевич Билбасга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.
1966 йил, 19 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОНДА БЕЛОРУС АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

ДЎСТЛИК—АДАБИЁТИМИЗ МАВЗУИ

Белорус адиблари Ўзбекистон ёзувчилари ўз асарларини ижод қилаётган тилни Алишер Навоий ва Ҳамза тили, деб атадилар. Ўзбек адабиётининг ана шу икки классиги 18 апрелда Тошкентдаги Свердлов номли концерт залида Совет Белоруссияси поэзияси ва прозасининг моҳир намояндалари билан учрашиш маросимига келди. Улар ўзларининг кўпгина энг яхши ижодларини Ўзбекистонга бағишлаган қардош халқ вакилларини табриклаш учун келдилар.

Бу учрашув Ўзбекистонда белорус адабиёти ва санъати декадасининг адабий қисмини очишга бағишланди. Учрашув бошланишидан анча илгари зал студентлар, ишчилар, олимлар билан — ўзларининг китоб жавонларида белорус ёзувчиларининг рус, ўзбек, белорус тилларидаги асарлари муътабар ўрин олган кишиларнинг ҳаммаси билан тўлган эди. Ўзбекистонда бу асарларнинг қадрига етиб, уларни севиб ўқувчилар шу қадар кўпки, учрашув ташкилотчилари телевидениенинг ёрдамидан ҳам фойдаланишга қарор бердилар.

Учрашувни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов очди. Ўртоқ Азимов меҳмонларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан табриклаб, қардош белорус халқининг ажойиб адабиёти Ватанимизнинг кўп миллатли адабиётлари орасида фахрли ўрин эгаллайди, деб таъкидлади. Белорус адабиётининг реализми ва юксак инсонпарварлиги, ғоявийлиги ва лирик дилкашлиги бизнинг республикамизда ҳам катта шуҳрат қозонди. Белорус ёзувчилари ўзларининг ижодий вазифаларини самимият билан ҳал этганлари ҳолда ҳозирги кунда халқ ва партия томонидан ёзувчилар олдига қўйилаётган талабларни ҳам яхши ҳис этмоқдалар.

Декада қатнашчилари составида номлари ўзбек китобхонига яхши маълум бўлган адиблар бор. Улар тўғрисида гапириб берилганида, бутун зал қарсак чалади. Пионерлар саҳнага чиқиб, меҳмонларга баҳор гулларини тақдим этадилар.

Белорус адиблари делегациясининг бошлиғи, Белоруссия Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, Белоруссия ССР халқ шоири, Ленин мукофоти лауреати Петрусь Бровка минбарга чиқади. Биз, деди у, Ўзбекистонга олисдан учиб келдик, аммо, биз босиб ўтган йўл жуда яқин бўлиб туюлди.

(Давоми тўртинчи бетда).

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Д. ЗУБРИШ,
Белоруссия давлат филармониясининг солисти.

Узбекистонга бундан ўн йил аввал келгандим. Ушанда бу сўлим диёрнинг кўп шаҳарларида берилган концертларимизда иштирок этганман. Уша ажойиб хотиралар билан яна ўзбеклар тупроғига қадам қўйганимдан беҳад шодман.

Тошкент бугун кўз ўнгимда янада салобатли ва гўзал, яшил ва дилрабо бўлиб гавдаланди. Қанча қурилиш, юксалиш, ўзгариш... Бутун ҳаяжон ва ҳавасим билан мана шундай улкан бунёдкорлик ишларини амалга ошираётган ўзбек дўстларимга янада катта муваффақиятлар тилайман. Дўстлигимиз бундан буён ҳам мустаҳкамланаверсин.

В. ОЛОВНИКОВ,
белорус композитори.

Қардош ўзбек халқига бўлган дўстона илиқ ҳис-туйғулар менда тарихий 1941 йилда туғилган. Уша йили Москва остоналарида бўлган оғир жангда қаттиқ яраланганимдан кейин мен Тошкентда жойлашган ҳарбий госпиталда даволанганман. Узбекистонда янги касб эгалладим — артиллериячи офицер даражасига эришдим. Яна жангга қайтдим. Батареямда Лутфуллаев деган ўзбек солдат йигити бор эди. Афсус, у қадрдонимнинг исмини унутганман. Лекин у жасур жангчи эди.

Узбекистонда менинг кўп яқин дўстларим бор. Декада муносабати билан ана шу ёру биродарларимни кўришни, ўтган-кетган воқеаларни хотирлаб, баҳслар қилишни жуда истардим. Узимнинг дил қувончимни ўртоқлашишни хоҳлардим.

КПСС XXIII съезди қарорлари оммага

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИМИЗ

МЕҲНАТ ЧОРЛАЙДИ

Хосият ХАЛИЛОВА,
Бухоро районидаги «Ленинизм» колхози пиллачилик звеносининг бошлиғи, КПСС XXIII съезди делегати.

КПСС XXIII съезди бўлиб ўтган кунлар сира хотирамдан ўчмайди. Мазмундор докладларда, делегатларнинг нутқларида жамиятимиз тараққиётининг ёрқин манзараси намоён бўлди. Ҳар бир нотиқ партиямизнинг ленинча йўлини якдиллик билан маъқуллаб, ўз фикрларини эркин баён қилди. Съезд янги беш йилликда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни биринчи даражали вазифалардан қилиб қўйди.

Москвадан қайтган куним съезддан олган таассуротларимни хўжалигимиз аъзоларига сўзлаб бердим. Ш. Сафоева, М. Бафоева, М. Баҳромова каби ҳамкасбларим съезд кунларида, айниқса зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишибди. Қуртхоналар ремонтдан чиқарилган, сўкчаклар ҳозирланган. Қурт боқиш ҳар йилгидан кўра вақтлироқ бошлаб юборилган.

Бу йил колхозимиз пиллачилари 320 қути ипак қурти боқиб давлатга 19,2 тонна юқори сифатли пилла топширишга қарор қилишган. 1970 йилга бориб пилланинг ялпи ҳосили 27 тоннага етказилади. Бунинг учун биз, албатта, пиллачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берамиз.

Ипак қурти барг билан қанчалик тўла таъмин этилса, у шунча тез етилади, касалга чалинмайди, кўп ва сифатли пилла беради. Пиллачилар бу йилнинг ўзига хос хусусиятларини эсдан чиқармасликлари керак. Қишда ёғингарчилик кам бўлди, ерда нам тўпланмади. Шунинг учун тутзорларнинг тагини юмшатиб, сувга қондиришлари лозим. Акс ҳолда тутларнинг новдаси калта бўлиб, баргининг баракаси бўлмайди. Баргга яхши тўймаган қурт майда пилла беради. Ҳосилнинг сифати ёмон, толаси калта бўлади. Бу ҳол пилладан мўл ҳосил олиш юзасидан олган мажбуриятларимизнинг бажарилишини хавф остида қолдиради.

Съездда ана шундай ҳолларнинг олдини олиш ва қишлоқ хўжалигини ҳар томонлама юксалтириш тадбирлари белгиланди. Районимиз пиллачилари Фрунзе номли колхозга тўпланиб, пилладан мўл ҳосил етиштириш тўғрисида маслаҳатлашиб олдилар. Съезд қарорларидан руҳланган пиллачиларимиз зиммаларига қўшимча мажбурият олишди.

Бу йил районимизда ҳар қути уруғдан ўртача 90 килограммдан пилла топширишга аҳд қилганмиз. КПСС XXIII съездида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани Директивалари кўриб чиқилди ва тасдиқланди. Эндиги вазифа ана шу планларнинг тўла ва ошириб бажарилишини таъминлашдан иборат.

Мен шу ўринда қишлоқ хўжалигининг муҳим тармоғи — пиллачиликни ривожлантиришга доир мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман. Колхозимизга ҳар йили қурт боқиш вақтида пилла қурти уруғи заводидан мутахассислар келиб, пиллачилик звеноларига яқиндан ёрдам берадилар. Шунингдек, район ва область ипакчилик идораларининг ходимлари ҳам тез-тез келиб туришади. Тут кўчатларини кўпайтириш ва баргни тежаб-тергаб сарфлаш ҳақида жуда кўп гапирилади. Лекин пилла териб давлатга топширилгандан кейин пиллачилик унутиб қўйилади. Баъзан катта-катта тут плантациялари қаровсиз қолади. Бунга тоқат қилиб бўлмайди, албатта.

Айтмоқчиманки, пиллачилик билан шуғулланиш кампаниячиликдан иборат бўлиб қолмай, балки доимий иш бўлиши зарур. Шундай қилингандагина она-Ватанга йил сайин кўп ва сифатли пилла етказиб бера оламиз. Қишлоқ коммунистлари пиллачиликни изчил ривожлантириш, унинг озуқа базасини мустаҳкамлаш мақсадида ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишлари лозим.

Шу кунларда хўжалигимиз коммунистлари съезд қарорларини амалга ошириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Дарвоқе, ҳозирги дамларда ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ меҳнат қилгинг келади. Жамият бойлигига кўпроқ бойлик қўшишга ошиқасан, киши. Колхозимизнинг ҳар бир аъзоси ана шундай шавқ-завқ билан меҳнат қилмоқда ва яшамоқда. Партиямиз белгилаган режалар, албатта шараф билан бажарилади.

ЎҒИТЛАБ ЭКИЛЯПТИ

ХАТИРЧИ. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIII съездининг қарорларини баланд руҳ билан кутиб олган Хатирчи районидаги «КПСС XXII съезди» колхози пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилида 1400 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилдилар. Шу мақсадда улар чигит экиш кампаниясини агротехника қоидалари ва илғор тажрибалар асосида юқори сифат билан ўтказмоқдалар.

Колхозда кунига 20 агрегат унумли ишлаб, 200 гектарга етказиб чигит экяпти. Б. Тоғаев, О. Ахтамов, Я. Ражабов бошлиқ бригадалар экишни тугаллаш арафасида турибдилар. Абдураҳмон Бобомуродов, Қ. Ражабов, Э. Раҳмонов каби универсалчилар ўз агрегатлари билан кунига нормадаги 8 ўрнига 10-12 гектар майдонга чигит экмоқдалар.

— Биз асосан ҳамма майдонларга чигитни квадрат-уялаб экяпмиз,— дейди колхоз раиси Ҳамдам Раҳимов. — Ҳамма агрегатларга ўғитлагичлар тиркалган, чунки, экиш билан бир вақтда гектарига 35-40 килограммдан азот ва 100 килограммдан фосфор берилиб, ерлар ўғитлаб ҳам кетиляпти. Бу — ернинг кучини оширади, униб чиққан ғўзаларнинг тез ривожланишини таъминлайди.

Райондаги «Москва», Куйбишев номли, Ленин номли колхозларда, «Зарафшон» совхозида айниқса ўғитлаб экиш усули кенг қўлланилмоқда.

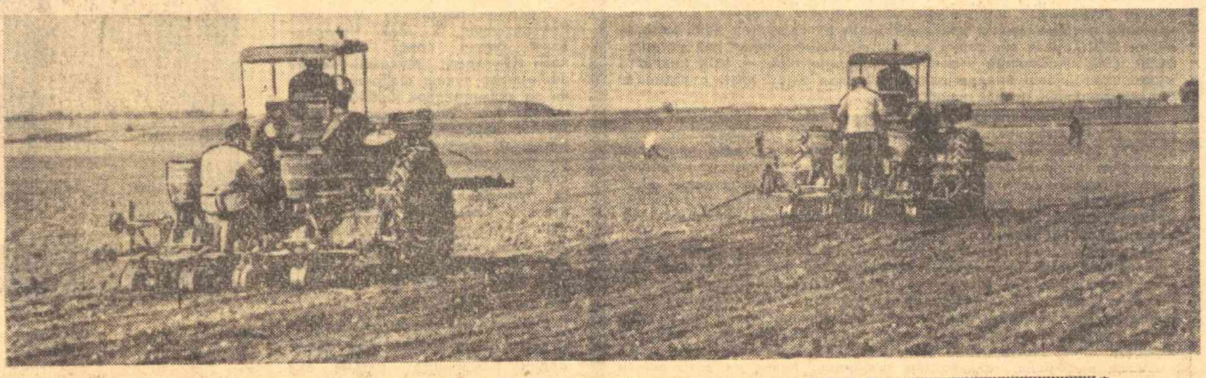

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз пахтакорлари чигит экишни муваффақиятли тугаллаб, шу кеча-кундузда уруғликни бир текис ундириб олиш учун курашмоқалар. Суратда: Мамат Қосимов бошлиқ бригадада охирги карталарга чигит экиш пайти.

А. Тўраев фотоси.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ САБЗАВОТ

С. ҚИЛИЧЕВ,
Хива районидаги Свердлов номли колхоз раиси.

Беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларида хўжаликларни ихтисослаштириш, ишлаб чиқаришни комплекс ривожлантириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Хўжалигимиз асосан пахта ва сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган. Чорва моллар эҳтиёжи учун ем-хашак экинлари ҳам экилади.

Пахтачилик — хўжаликнинг сердаромад тармоғи. Ўтган йили гектаридан 43,2 центнердан «оқ олтин» етиштирилди. Пахтачиликдан 400 минг сўмга яқин даромад олинди.

100 гектар майдонга сабзавот ва полиз экинлари, 132 гектар ерга маккажўхори, оқжўхори ва беда экилди. Сабзавот етиштиришга 31.564 сўм сарфланиб, ундан 24.658 сўм даромад олинди, яъни 6841 сўм зарар кўрилди. Полиз экинлари маҳсулоти етиштиришдан кўрилган зарар 2848 сўмни ташкил этди.

Сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти етиштиришдан нега зарар кўриляпти? Бу тармоқларни рентабелли, сердаромад қилмоқ учун қандай тадбирларни амалга ошириш зарур? Яқинда колхозда ўтказилган «Экономика куни»да ана шу масала ҳамманинг диққат марказида бўлди. Мулоҳаза ва таклифлар умумлаштирилиб, зарур вазифалар белгилаб олинди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари, картошка етиштиришни кўпайтириш юзасидан шу йил қабул қилган қарори колхозчиларнинг актив иштирокида муҳокама этилган эди. 52 гектар ерга сабзавот, 50 гектар ерга полиз экинлари экиш, каттагина майдонларда икки марта ҳосил етиштириш планлаштирилди.

Бу йилги ишлаб чиқариш планида сабзавоткорларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, сабзавот ва полиз экинлари майдонини сув билан таъминлашни яхшилаш, ернинг захини қочириш каби тадбирларга қўшимча маблағлар ажратилди. Шунингдек, маҳаллий ва минерал ўғитлардан фойдаланишда илмий равишда асосланган норма ва нисбат белгиланди. Парник хўжалиги кенгайтирилди, 400 квадрат метр ҳажмли янги теплица қурилиши қизитиб юборилди.

Биз сабзавот етиштиришни ҳар тарафлама рағбатлантириш керак,деб ҳисоблаймиз. Тайёрлаш органлари бир килограмм карамни 2-3 тийиндан, кўк пиёзнинг ҳар килограммини 3—5 тийиндан харид қилишади. Сабзи, бодринг, кечки карам, умуман сабзавот тайёрлаш нархлари тартибга солиниши керак. Шимолий районларда сабзавот кечроқ пишишини эътиборга олиб, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРда эртаги сабзавотларнинг харид нархларини ҳар йили 15 июлгача белгилашга рухсат этилди. Республика партия ва ҳукумати қароридаги бу тадбирни қизғин маъқуллаймиз.

Беш йиллик планда сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, шоли етиштириш жараёнларини механизациялаш, гербицидлар ва минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ҳам катта эътибор берилганлиги мақсадга мувофиқдир.

Биз беш йилликнинг биринчи йилида ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта олиш, сабзавот ва полиз экинлари ҳосилдорлигини кескин ошириш мажбуриятини олдик. Ваъдага вафо қилиш мақсадида дала ишлари ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юборилди.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

ЕТТИ ЙИЛЛИК МОБАЙНИДА ЎЗБЕКИСТОН КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИ ВАТАНГА 23 МИЛЛИОН 673 МИНГ ТОННА, ЯЪНИ ШУНДАН АВВАЛГИ ЕТТИ ЙИЛДАГИГА ҚАРАГАНДА 4 МИЛЛИОН 458 МИНГ ТОННА КЎП «ОҚ ОЛТИН» БЕРДИЛАР. ПАХТА ЕТИШТИРИШ ЙИЛИГА ЎРТА ҲИСОБДА 637 МИНГ ТОННА ОРТИБ БОРДИ. ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИКДА РЕСПУБЛИКАМИЗДА ПАХТА ЕТИШТИРИШ 4 МИЛЛИОН 180 МИНГ ТОННАГА ЕТКАЗИЛАДИ.

БЎЗ КЕЛАЖАГИ

Абдусалом МАМАТОВ,
Бўз районидаги «Улуғнор» совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

КПСС XXIII съезди ғоят муҳим ва ҳаётий масалаларни бамаслаҳат, батафсил муҳокама қилар экан, жамиятимиз бойлиги бўлган ернинг ҳар бир қаричидан оқилона фойдаланиб, унинг ҳосилдорлигини муттасил ошириб боришга алоҳида эътибор берди. Бу бежиз эмас. Бўз ерлар мамлакатимизнинг ҳақиқатан олтин бойлигидир. Фан муваффақиятлари ва қишлоқ хўжалигини бошқаришдаги илғор тажрибаларга таяниб ишлаганимиздагина бу бойликни қўлга киритишимиз мумкин. Районимиз меҳнат аҳли бу соҳада анча тажриба орттирди. 17,5 минг гектардан зиёд чўл ўзлаштирилди. Шундан 13 минг гектарига пахта, 1.320 гектарига шоли, 1.343 гектарига беда, қолган майдонларга полиз ва сабзавот экинлари экилмоқда.

Районимиз хўжаликларида ҳосилдорлик ва олинаётган даромад йил сайин ошиб боряпти. Бундан 5-6 йил илгари ҳар гектар ердан аранг 9-10 центнердан ҳосил олинарди. СССР Министрлар Советининг қўриқ ва бўз ерларда етиштирилган ҳосилга 20 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўлаш тўғрисидаги қароридан кейин ҳосилдорлик анча кўтарилди 1964 йилда Бўз райони бўйича ҳар гектар ердан 17,7 центнердан ҳосил олинди. Бултур ҳосилдорлик гектар бошига салкам 20 центнерга етказилди.

Пахтадан олинадиган даромад ҳам кўпайди. Етти йилликнинг биринчи йилида 4 миллион 142,5 минг сўм даромад қилинган эди. Етти йилликнинг якунловчи йилида 9 миллион 531 минг сўм даромад олинди.

Янги ташкил этилган бизнинг совхозимизда ҳам 2.744 гектар ер ўзлаштирилди, шунинг 1.680 гектарига чигит экилди. Ҳосилдорлик аввалги йиллардагига нисбатан 6 центнер ошди. Кўриниб турибдики, район ва совхозимиз меҳнаткашлари яхши ишламоқдалар. Лекин биз чўлқуварларнинг олдида бундан ҳам мураккаброқ, масъулиятлироқ янги вазифалар турибди. Бўз ерларни ўзлаштириш бир-икки йиллик иш эмас. Бошланган курашни қизғин давом эттиришимиз керак.

Айрим кишилар шўрхок ерда юқори ҳосил етиштириш қийин дейишмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикада хизмат кўрсатган механизатор М. Жалолов бошлиқ бригада азаматлари 75 гектар шўр ернинг ҳар гектаридан 27,5 центнердан ҳосил олиб, бу фикрнинг нотўғрилигини исботлади.

Модомики шундай экан, барча ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш ва деҳқончилик маданиятини юксалтириш учун астойдил юриш бошлаш лозим. Бунинг учун қатор муаммоларни ҳал қилиш керак. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш мўл ҳосил олишнинг муҳим шартларидан биридир. Алмашлаб экишни йўлга қўймасдан туриб, шўрни батамом йўқотиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам шоли, беда экиш йўли билан шўрни йўқотиш тадбирларини амалга оширяпмиз. Янги ўзлаштирилган ерларга 2 йил шоли экиб, кейин унда пахта етиштирмоқдамиз.

Область агрохимия лабораториясининг ходимлари ва область қишлоқ хўжалик бошқармасининг мутахассислари ернинг шўрланиш даражасини аниқлашда бизга яқиндан ёрдам беришлари зарур эди. Афсуски, ҳозирча ана шундай ёрдам сезилмаяпти. Тўғрироғи, улар бу муҳим иш билан шуғулланишмаяпти. **Андижон пахтачилик институтининг тупроқшунослари ҳам ернинг шўрини ювиш масаласи билан нимагадир қизиқишмаяпти. Менимча ернинг шўрини ювиш ишини илмий асосда олиб бориш катта аҳамиятга эгадир. Иккинчи гап шуки, янги ер ўзлаштириш иши планли равишда муайян мақсадни кўзлаб олиб борилмаяпти. Кўпинча таваккалчилик принципига амал қилинмоқда. Бу практикани қаттиқ қоралаш керак.**

Юқорида айтганимиздек, районда 17,5 минг гектар янги ер ўзлаштирилган. Бироқ, бу ер ҳанузгача планировка қилинганий йўқ. Плансиз ишлаш шунга олиб келдики, бугунги ишимиз эртага маъқул бўлмай қолмоқда. Бу масалани тўғри ҳал қилиш учун менимча **«Узсельхозтехника» ҳузурида ерларни капитал планировка қилиш билан шуғулланадиган отрядлар тузиш мақсадга мувофиқдир.**

Шуни очиқ айтиш керакки, чўлқуварларга ғамхўрлик шу куннинг талаби даражасида эмас. Буни биргина мисолда кўриш мумкин. Совхозимизда мингдан ортиқ киши яшайди. Аммо медицина ходими жуда кам. Касалхона, туғруқхона йўқ. Беморларни, ҳомиладор аёлларни 20-25 километр узоққа — район марказига ёки «Мингбулоқ» совхозидаги касалхонага олиб борамиз. Бундан ташқари совхозимиз ва райондаги қатор хўжаликларда шу вақтгача бирорта типовой дала шийпони қурилган эмас.

Бўзнинг келажаги порлоқ, унинг қўйнида ҳали 32 минг гектардан кўпроқ чўл бекор ётибди. Агар бу ерлар ўзлаштирилса ҳозирги бутун Бўз районида етиштирилаётган пахтадан 2 баравар кўпроқ пахта олиш мумкин.

Партия XXIII съезди қарорларини кўтаринки руҳ билан кутиб олган районимиз ва совхозимиз меҳнаткашлари чигит экишни оммавий равишда қизитиб юбордилар.

БЕШ ЙИЛЛИГИМИЗ

М. ШЕРБУТАЕВ,
Қува районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

Барча совет кишилари каби колхозимиз аъзолари ҳам жонажон партиямизнинг XXIII съезди ишини диққат билан кузатиб бордилар. Улар шу кунларда съезд қарорлари ва СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан Директиваларини зўр қизиқиш билан ўқиб, ўрганмоқдалар.

Хўжалигимиз аъзолари республикамизнинг бу йилги 3 миллион 750 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига муносиб ҳисса қўшиш учун ўз зиммаларига 2000 гектар ернинг ҳар гектаридан бу йил 35 центнердан, беш йилликнинг охирига бориб эса 36 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар.

Хўжалигимиз планида янги беш йилликнинг охирига бориб, пахта йиғим-теримини тўла механизациялаштириш кўзда тутилмоқда Бу соҳада анча тажриба орттирдик, механизатор кадрларимиз етарли. Ўтган йили механик-ҳайдовчи Усмонали Раҳимов ўз агрегати билан 133 тонна пахта териб берди. Бу йил у камида 150 тонна «оқ олтин»ни «зангори кема» бункеридан тўкмоқчи. Ўртоқ Раҳимов каби ишчан, толмас билакли йигитлар колхозимизда кўп. Уларнинг сафи янада кенгаяди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладида ер — жамиятимиз бойлигининг жуда катта манбаи, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг асоси, бу бойликни сақлаб қолиш ва ундан унумли фойдаланиш тупроқ унумдорлигини оширишга муҳим давлат иши деб қараш лозимлиги алоҳида қайд қилиб ўтилди.

Биз экин майдонларини анча кенгайтириш имкониятига эгамиз. Масалан, Жанубий Фарғона каналида насос станцияси қуриш ва шу йўл билан Арсиф массивидаги ерларни суғориш мумкин. Шундай қилинганда, бу массивдан 1000 гектар ерни ўзлаштирса бўлади.

КПСС XXIII съезди қарорларидан руҳланган колхозчиларимиз ҳамда механизаторларимиз кўклам экиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказаётирлар. Ҳозир хўжалигимиз чигит экишда районда биринчи ўринда бормоқда.

Пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам хўжалигимизда асосий ўрин тутади. Ҳозир сут-товар фермаларимизда мавжуд сигирлар сони 350 бош бўлса, бу рақам 1970 йилга бориб, 400 бошни ташкил этади. Сут соғиб олиш эса ҳар бош сигир ҳисобига 1350 килограммдан 1850 килограммгача кўпайтирилади. Қорамоллар, қўй ва эчкилар, чўчқа ва паррандалар сони ҳам анча кўпаяди.

Биз 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план топшириқларининг бутун мамлакатимизда тўла-тўкис бажарилиши учун оз бўлса-да ўз ҳиссамизни қўшишга бундан буён ҳам астойдил ҳаракат қиламиз.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози 12-звеносининг сеялкачиси Анор Жалолова чигит экиш пайтида айниқса яхши ишлади. Звенода барча майдонларга чигит 50х60 сантиметр схемаси асосида квадрат-уялаб экилди. Экиш муваффақиятли тугалланди. Суратда: Анор Жалоловани кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотоси.

ЯНГИ

«Колхозларда меҳнат унумдорлигини ошириш ва меҳнат ресурсларидан бутун йил бўйи яхшироқ фойдаланиш йўли билан колхозчиларнинг жамоат хўжалигидан оладиган даромадлари анча кўпайтирилсин. Ишларнинг тегишли турлари ва иш нормалари бўйича совхоз ишчиларининг иш ҳақига мувофиқ даражага келтирилишини кўзда тутиб, колхозчиларга ҳар ойда бериладиган гарантияланган иш ҳақи аста-секин жорий қилинсин».

КПСС XXIII съездининг беш йиллик план юзасидан Директиваларидаги бу сўзларда қишлоқ меҳнаткашларининг туб ҳаётий манфаатлари ўз ифодасини топгандир. Меҳнатга ҳақ тўлаш системасини такомиллаштириш, ҳар ойда гарантияланган иш ҳақи тўлашга ўтиш колхоз ишлаб чиқаришини ривожлантиришда ва колхозчиларнинг турмуш даражасини кўтаришда энг муҳим босқич бўлади.

Биз шу йилнинг 20 февралидан бошлаб меҳнатга ҳақ тўлашнинг прогрессив системасига — колхозчиларга ҳар ойда гарантияланган миқдорда ҳақ тўлашга ўтдик. Хўш, бу янгиликнинг моҳияти ва афзалликлари нимада?

Аввало шуни айтиб ўтиш керакки, колхозларда меҳнатга ҳақ тўлашни совхозлардаги сингари гарантиялаб қўймоқ учун шароит етилган бўлиши, барқарор иқтисодий замин вужудга келиши зарур. Колхозимизда янги системани жорий этиш олдидан пухта тайёргарлик кўрилди. Ўтган йили тажриба тариқасида комплекс механизациялашган икки звено ва битта бригада аъзолари меҳнатга гарантияланган ҳақ олиб ишладилар.

Янги метод ўзини тўла оқлади. Буни ўртоқ Қ. Жуманиёзов бошлиқ звено мисолида яққол кўришимиз мумкин. Звенога 30 гектар майдон, 11 ишчи кучи, битта чопиқ трактори бириктилди. Ҳар гектаридан 30 центнердан, жами 90 тонна пахта етиштириш плани ва уни давлатга сотишдан келадиган даромаднинг маълум миқдори иш ҳақи фонди қилиб белгиланди. Звено бошлиғига 110 сўм, тракторчига 100 сўм, сувчига ва илғор колхозчига 90 сўм, бошқаларга 80 сўмдан ойлик иш ҳақи тайинланди.

Гарантияланган иш ҳақининг 70 проценти ой сайин узлуксиз бериб борилди. Натижа қуйидагича бўлди: звено гектаридан 51 центнердан пахта етиштирди. Ҳосилдорлик бир йил ичида гектарига 18 центнер ошди. Барча ҳосил юқори сортларга топширилиб 3 минг сўм қўшимча даромад олинди. Ялпи ҳосилнинг 88 проценти машинада терилди. Бу 2216 иш куни ёки 5184 сўм маблағни тежаш имконини берди. Колхоз бўйича ҳар киши ҳисобига 5 тоннадан, звенода эса 14 тоннадан пахта етиштирилди. Колхоз ҳар бир килограмм соф азот ҳисобига 15 килограмм, звено эса 24 килограмм ҳосил олди. Звено 36 минг сўм ўрнига 60 минг сўмдан ортиқ даромад қилди. 28,5 минг сўм пул колхозчиларга тақсимлаб берилди. Ҳар бир колхозчининг ўртача ойлик иш ҳақи 216 сўмни ташкил этди.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН

Жонажон партиямизнинг XXIII съезди қарорлари биз кексаларнинг ҳам кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат қўшмоқда. Колхозчиларга қарилик пенсияси тўлаш ишчи ва хизматчилар билан бир хилда бўлиши, эркакларга 60 ёшдан, хотин-қизларга 55 ёшдан қарилик пенсияси бериш тўғрисидаги қарорлар биз кексаларга кўрсатилаётган чексиз ғамхўрликларнинг биридир.

Мен 60 ёшдан ошганимга қарамай бир неча йиллардан буён колхозда паррандабоқар бўлиб ишлайман. Ўтган йили ҳар бир товуқдан 70 тадан тухум олиб, белгиланган планни ошириб бажардим. Паррандаларнинг бир қисмини семиртириб гўшт учун давлатга топширдим.

Бу йил—янги беш йилликнинг биринчи йилида ҳар бир товуқдан 100 тадан тухум олишга аҳд қилганман. Ҳозиргача ҳар бир товуқдан 30 тадан тухум олиб, тухум сотиш ярим йиллик планини бажарай деб қолдим.

Шу кунларда 800 та паррандани боқяпман. Бу йил инкубаториядан жўжа сотиб олиб, парвариш қилиш ва фермадаги товуқларга жўжа очириш ҳисобига паррандалар сонини 5 мингтага етказиш учун курашмоқдаман. Бу ишларда оилам аъзолари ҳам яқиндан ёрдамлашяпти.

Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигига жавобан бундан кейин ҳам ҳормай-толмай меҳнат қилиб, колхозимиз экономикасини янада кўтаришга муносиб ҳисса қўшаман.

Қ. ХОЛИЕРОВ,
Яккабоғ районидаги «Ленин учқуни» колхозининг товуқбоқари.

ИСТИҚБОЛИ

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЖАМОЛИ

КУМУШКЕНТ

Хушманзара Кумушкент ҳақидаги афсона авлоддан авлодга, тиллардан тилларга кўчиб юради. Бухоро ҳукмдорларидан бири қишлоқ кўркига мафтун бўлиб:

— Қасрим шу ерга қурилсин, деган экан. Қаср Кумушкентда эмас Лумушкентда (ҳозирги Бухоронинг эски номи) қурилибди. Чунки ҳукмдор тили чучуклик қилиб Кумушкентни Лумушкент деган экан. Бу ривоятда қанчалик ҳақиқат бор, бу номаълум. Лекин Кумушкентнинг хушманзара жойлиги ҳақиқат. Қишлоқнинг жанубида Қоракўл, шимолида Вобкент дарёлари кокил ёйган. Ери унумдор. Лекин у асрлар бўйи деярли ташландиқ, хароба бўлиб ётди.

Совет ҳокимияти йилларида Кумушкентда қурилишлар кенг қулоч ёйди. Кенг, ёруғ уй-жой бинолари, ҳашаматли клуб, магазинлар, сартарошхона, ҳаммом, автогараж қурилиб, фойдаланишга топширилди. 100 кишилик ошхона, кутубхона, касалхона, ўнлаб маданий-маиший корхоналар аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда.

Кумушкентда йирик хўжаликлар бор. Бу ердаги Зарафшон ва Калинин номли колхозларда асосан пахта экилса-да, боғдорчилик, сабзавотчилик ҳам кенг тараққий этган.

Кумушкент ўз зиёлилари билан ҳам фахрлана олади. Мисол учун Ваҳоб бобо оиласини олиб кўрайлик. Бу оилада илгари бирорта ҳам саводхон йўқ эди.

— Менга, — деб ҳикоя қилади 70 яшар пенсионер Ваҳоб бобо, — Каттақўрғон канали қурилишида хизмат кўрсатганим учун Йўлдош Охунбобоев имзо чеккан ёрлиқномани беришди. Уни эъзозлаб Мингон қишлоғимизга келдим. Хотиним севиниб ўқиб эшитгиси келди. Қани энди уни бурро ўқиб чиқадиган киши бўлса. Ёруғ кунлар келди...

Ҳозир Ваҳоб бобонинг икки ўғли илғор шофер бўлиб ишламоқда. Икки ўғли Тошкент ва Бухородаги олий ўқув юртларида, уч фарзанди ва тўрт набираси ўрта мактабда таълим олмоқда... Ўзи актив жамоатчи. Унинг ташаббуси билан қишлоқ йўлига шағал ётқизилди, бетонли кўприк қурилди.

Ваҳоб бобо кексаликни бўйнига олиб юрадиганлардан эмас. Инсон меҳнат билан яхши ном қолдиради, дейди отахон.

Ваҳоб бобонинг маслаҳати билан Олонгёвон ва Чуқур йўлларига бульдозер ва грейдерлар ҳужум бошлади. Текисланди. Ариқлар қазилиб сув чиқарилди. Ўтган йили бу ерларда «оқ олтин» ундирилди.

— Бу йил бир неча ўн хонадон, — деди фахр билан «Зарафшон» колхози бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ С. Ҳамроев. — замонавий уйларга кўчиб чиқади. Ҳовли тўйлари ўтказамиз.

Қишлоқ устига оқшом пардаси ёйилди. Бирин-кетин хонадонларда Ильич чироқлари порлади. Бутун борлиқ нурга кўмилди. Биз «Ойнаи жаҳон» — телевизор қулоғини бурадик. Эфирда Тошкент, Москва...

Кумушкентнинг истиқболи порлоқ. Унинг чироқлари янада пурзиё бўлиб порлайди.

Қ. ХОШИМОВ.
Бухоро область, Вобкент райони.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

Беш йиллик планда 700 минг гектар ернинг сув таъминотини ошириш ва 500 минг гектар янги суғориладиган ерни экинзорга айлантириш мўлжалланади.

●

Ўтган йили мамлакат Ўзбекистондан 3 миллион 903 минг тонна пахта олди. Бу — Бирлашган Араб Республикаси, Покистон ва Туркия сингари пахта етиштирувчи йирик давлатларнинг биргаликда етиштирган пахтасидан кўпдир. Ўзбекистон ССР аҳоли жон бошига пахта етиштириш соҳасида дунёда биринчи ўринда турибди. 1965 йили Ўзбекистон гектар бошига ўрта ҳисобда 24,2 центнер пахта олди. Ҳолбуки, ўртача ҳосилдорлик Мексикада гектар бошига 20 центнер, АҚШда 18, Туркияда 13,5, Бразилияда 5,6, Ҳиндистонда эса 4,2 центнерни ташкил этади.

●

Ўзбекистон эндиликда ўзининг саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотини жаҳоннинг 71 мамлакатига етказиб бермоқда.

Сирдарё области. Сирдарё районидаги Ленин номли қишлоқ хўжалик артелининг меҳнаткашлари яқиндагина КПСС XXIII съездидан қайтиб келган колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Назира Йўлдошевани илиқ кутиб олдилар. У ўз ҳамқишлоқларига совет коммунистлари анжуманининг қандай ўтгани ҳақида ҳикоя қилиб берди.

А. Горокрик фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЕР — БОЙЛИК МАНБАИ

Ч. МЎМИНОВ,
Самарқанд область, Хатирчи районидаги «Зарафшон» совхозининг директори. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

Пахтадан юқори ҳосил олиш учун асосан уч нарса: сув, ўғит ва иссиқлик зарур. Агар сув кўп бўлиб ер ўғитга тўйдирилмаса, ғўза тупларида ҳосил кутилганича бўлмайди, ёки ҳаво етарли даражада иссиқ келмаса шона ва гуллар яхши етилмайди. Ғўза ўсишдан ва ривожланишдан орқада қолади. Бу — ҳаёт, деҳқончилик илм-тажрибаси тасдиқлаган ҳақиқатдир.

Кейинги икки йил ичида ўғит, сув етарли бўлса-да, совхозимиз ҳосилдорлик жиҳатидан жуда орқада қолиб кетди. Чунки, айни ғўза парвариши даврида дала ишларида жиддий хатога йўл қўйилди. Кўпчилик майдондаги ғўзаларни бегона ўтлар босди, ерга солинган минерал ўғит ва гўнгдан ғўза яхши баҳраманд бўлолмади. Натижада пахта етиштиришга харажатлар ошиб кетиб, совхоз 1964 йилда 353 минг сўм зарар кўрди.

Етти йилликнинг якунловчи йили — 1965 йилда мана шу камчилик ва хатоликлар чуқур ўрганиб чиқилди. Йил бошида бирмунча ташкилий тадбирлар кўрилди. Энг аввал қолоқ, кам ҳосилли бўлим ва бригадалар мустаҳкамланди. Улар ишбилармон, тажрибали кишилар билан таъминланди. Ердан, техника ва ишчи кучларидан унумли фойдаланиш асосий масала қилиб қўйилди. Қишда карталар йириклаштирилди, ҳар бир бўлим ва бригадада минерал ҳамда маҳаллий ўғитлардан фойдаланишда қатъий тартиб ўрнатилди. Чуқур коллекторлар олиниб, ер ости сувлари қочирилди. Ҳамма участкалар экишга сифатли тайёрланди, экиш агротехника жиҳатидан энг қулай муддатларда оби-тобида ўтказилди.

Агротехниканинг прогрессив усулларига қаттиқ риоя қилинди. Чигит экиш билан айни вақтда ерга ўғит берилди. Йиллик ўғитнинг 75-80 проценти экиш даврида ерга солинди. Ғўзани дастлабки озиқлантириш барвақт бошланди. Июль ойининг биринчи ярмида озиқлантириш тугалланди. Бу эса сув камчил бўлган 1965 йил шароитида яхши фойда берди. Тупроқда нам узоқ вақт сақланди.

Деярли ҳамма майдонларда ғўза икки томонлама ишланди. Ҳар йилдагидек бегона ўтларнинг кўп бўлишига йўл қўйилмади.

Агротехника қоидаларига амал қилиш билан бир қаторда, ҳисоб-китоб ишлари ҳам намунали уюштирилди. Далачилик бригадаларида ҳар ойда қилинган ишларга якун ясаб борилди. Ҳосилдорлик қанча кўтарилса, бригада бошлиқлари ва шу бригада ишчилари билан механизаторлари шунча манфаатдор бўлишлари кенг тушунтирилди. Илғор сувчилар, тракторчиларнинг меҳнатлари рағбатлантирилди. Уларга ғўза парвариши даврида юқори разряд бўйича иш ҳақи тўланди.

Қолоқликдан чиқиш юзасидан кўрилган мана шу тадбирлар амалда самарали ва қувончли натижалар берди. Ҳар бир бўлим ва бригадада олинган мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилди. Совхозимиз давлатга пландаги 4.700 тонна ўрнига 5.140 тонна пахта сотди. Бир йил ичида ҳосилдорлик гектар бошига қарийб олти центнер ошди.

Совхоз экономикасини тиклаб олишда КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари муҳим роль ўйнади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларига харид нархларининг ошиши ҳамда юқори сортларга топширилган пахта учун устама мукофот берилиши катта фойда келтирди. Хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам яхши кўрсаткичлар билан якунланди. Пилла плани 113 процент, гўшт сотиш 189 процент адо этилди. Совхоз план бўйича 216 минг сўм соф фойда олиши керак эди. Амалда бу фойда икки баравар кўпайди.

Пахтакорларимиз ана шу тажрибаларни янада бойитиб, 1966 йил ҳосилига мустаҳкам замин яратдилар. 2400 гектар пахта майдони куздаёқ сифатли шудгорлаб қўйилди. Шудгорлаш олдидан ҳар гектар ерга 300-350 килограммдан суперфосфат солдик. Бу ўғит асосан самолёт билан сепилди. Қишки тадбирлар ҳам муваффақиятли амалга оширилди.

Ишчиларимиз КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдирган эдилар. Бу мусобақа яхши самара берди. Ариқ-зовурлар вақтида қазиб бўлинди, етарли миқдорда маҳаллий ўғит жамғарилди.

КПСС XXIII съезди Директивалари асосида беш йиллик план тузганмиз. Уни тағин бир марта кўриб чиқяпмиз. Тажрибали деҳқонлар ва агрономлар билан маслаҳатлашиб, маҳаллий ўғитдан фойдаланиш тадбирларини белгилаб олдик. План бўйича умумий пахта майдонининг 40 процентини 1967 йилдаёқ маҳаллий ўғит билан тўйдирамиз. Ҳар гектар ерга камида 10 тоннадан маҳаллий ўғит солиш юзасидан қатъий график туздик. Илгари кўрсатилганидек, беш йиллик охиригача эмас, балки ҳамма пахта еримизни уч йилда маҳаллий ўғит билан тўла ишлашга қарор қилдик. Бу ҳосилдорликни янада ошириш, пахта етиштиришнинг таннархини арзонлаштириш имконини беради.

ИЛҒОРЛАР

Ғузор райони хўжаликлари 4317 гектар ерга чигитни сифатли экиб, планни бажарди. Киров номли совхоз ва Карл Маркс номли колхозда барча майдонга уруғ қулай агротехника муддатларида экиб олинди.

Шунингдек, Қамаши райони пахтакорлари ҳам чигит экишни эрта-индин тамомлайдилар. Ҳозиргача улар 7450 гектар яхши тайёрланган ернинг 7211 гектарига уруғ қададилар. Райондаги «Фарғона» совхозида 1700 гектар майдонга чигит нуқул квадрат-уялаб экилди.

З. ИСРОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини ривожлантиришда фаннинг ролини оширилсин. Экономика, биология, агротехника, зоотехника, ишлаб чиқаришни механизациялаш соҳасидаги назарий ва экспериментал тадқиқотлар кенгайтирилсин.

(КПСС XXIII СЪЕЗДИНИНГ СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1966—1970 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ДИРЕКТИВАЛАРИДАН).

Пахта далаларида

Вобкент районидаги Карл Маркс номли колхознинг Файзулла Уринов бошлиқ бригадасида чигит ёппасига униб чиқди. Бригада аъзолари дастлабки парваришни бошлаб юбордилар.

Н. ХАЛИЛОВА.

●

Ўзбекистон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Аъзамжон Мирзаев бошчилик қилаётган бригадаси далаларида яшил квадратлар пайдо бўлди.

Ҳ. АЛИЕВ.

●

Балиқчи районидаги «Қизил юлдуз» колхозида чигит экиш тугалланай деб қолди. Ленин орденли Собитхўжа Ҳакимов бошлиқ бригадада эса яшил квадратлар ҳосил қилинмоқда.

Т. АБДУРАСУЛОВ.

●

ГУЛИСТОН РАЙОНИДАГИ «ЛЕНИНГРАД» КОЛХОЗИДА 23 ТА АГРЕГАТ БИЛАН ЧИГИТ ЭКИЛЯПТИ. ИЛҒОР БРИГАДАЛАРДА ЧИГИТ НИШ УРДИ.

Э. РЎЗИБОЕВ.

●

Шовот районидаги «Ленинизм» колхозида 17 та чигит экиш агрегати бетиним ишлаб турибди. Шунингдек, Ҳазорасп районидаги Карл Маркс номли колхозда ҳам чигит экиш қизғин тус олган.

Э. БЕГМАТОВ,
Ш. ИСМОИЛОВ.

●

Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ҳ. Эргашев бошлиқ бригадасида чигит текис униб чиқяпти. Биринчи парваришни бошлаш учун тракторларга культиваторлар тиркаб қўйилди.

●

Чўлда ташкил этилган «Москва» совхозининг илғор бўлимлари чигитни барвақт экиб бўлдилар. Улар Косон районида биринчи бўлиб ғўза парваришига киришишга тараддуд кўрмоқдалар.

У. БОЗОРОВ.

ЗАМОНАМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ЛОЧИН

Отга мин-у, олисни кўзла! — Бир қарич болалигидан Бойхон ана шунга кўниккан.

— Саҳархеэ!

— Кашарга!

— Чўпонга ким қўйди ечиниб ётишни...

— Туёқ ёэ!

Холиқул ота нонушта пайтида ҳам, тунда ҳам шу сўзларни ўғлига такрорлар эди-ю, ўзи эса қўй боқиш мана бундоқ бўлади, дегандек юргани-юрган, сурув ётса ётади, туёқ шиқилласа юради, бунинг устига тунда отар ғужжа бўлиб оромга кетганда ҳам мижжа қоқмайди.

Бойхон совхоз идорасидан чиқиб, Пачкамар сойидан бораётганда, дарадан тентак шамол чиқиб, бепоён Бўзахўр яйловларидаги каррак, жинжак, оққурайларни илдизи билан қўпориб учирди. Йигитнинг юрагига қандайдир бир ваҳима тушди. Чучуксув даштига етар-етмас оқ докага ўралгандек нафис булутлар пага-пага қор соча бошлади. Ҳавонинг бир чети очиқ, ундан қуёш кулиб турибди. Бойхон мотоциклга газ бериб, чўл сўқмоқларидан шамолдек учиб кетди.

Қаёққа шошади бригадир бўлса, буйруқ бериб қўйса бўлибди-да, отарда чўпон бор, чўлиқ бор, улар ҳам қўй учун мутасадди-ку. Манқалга саксовул қалаб иссиқ ўтовда ётавермайдими, дерсиз.

Йўқ, болалигидан унга бу одат ёт. Ҳаво оғир кунлари иши бўлмаса-да отар устига бориб турмаса кўнгли жойига тушмайди. Бўзахўрда Рўзи, Элбой каби «чапдаст» чўпонлар бўлгани учун, тўғри Жонқора яйловига ўтди. Чўпонлар ўзи танг қолса қоладики, қўйини на қиров, на жондорга олдиради. Қўчқор йигитларнинг «қўчқори» бўлса-да ҳали анча кам ҳафсала, Исмадёр ҳам янги, чорвада обдон қотишмаган. Дастлаб шуларнинг ўтовига кирди. Хайрият, ўтовда ҳеч ким йўқ, манқалда кеча ёқилган ўтнинг кули эритилган қўрғошиндек кўкариб турибди: Демак... Демак булар ҳам тун бўйи отар билан бирга бўлишган.

Кашарларга борди. «ДКУ»дан ўтказилган кепакдек хашаклар охурларга солинган. Ундан чўл гиёҳларининг ҳиди анқиб турибди.

Қудуқдан моторча билан сув чиқараётган укаси Рўзидан сўради:

— Хўш, дейдиганинг борми менга?

Чўпон ўйланиб турди:

— Кийим-кечак етарли, бут ҳали. Ёғ-тузимиз бор. Шу, приёмнигимиз бигиллаб қолди. Иложи бўлса, шу бир батарея...

Бойхон чўпоннинг илтимосини қўйин дафтарига ёзиб, сўради:

— Хўш, «экишинг» қалай?

— Яхши.

— Ҳа, «экишни» бой берма, ҳозир совлиқ соғ, тўқ бўлса, совуқ олмаса, деҳқон кузда ўрганидек, сен ҳам баҳорда экканингни ўрасан. Олисни кўзла, иним, олисни... Мен Москвага кетяпман. Отардан, СЖКдан ўзинг кўз-қулоқ бўлиб тур.

— Яхши бориб келинг.

СЖК. Аслида гапни шундан бошласак ҳам бўларди. Бўзахўрлик йигитнинг Қашқа воҳасида танилишига шу сабаб бўлган. Бойхон оддий чўпон бўлиб юрган кезларида бир «муаммо» унинг бошини қотирарди: хўш, деҳқон экинини тез пишириш, мўл ҳосил олиш, етилтириш учун ерга ўғит солади, минералини ҳам, маҳаллийсини ҳам. Натижаси — соз! Хўш, биз чорвадорлар нима қиляпмиз? — Қўл қовуштириб юрибмиз-да — қачон қўзилайди, деб. Бахтимизга эгиз бўлса-ку яхши, бўлмаса... Йўқ, бу ерда бир сир бўлиши керак.

Ўн икки йил қўй изидан ўзига-ўзи савол бериб, жавоб тополмай юрди. Бир кун радиодан «СЖК»ни эшитиб қолди. Район ташкилотларидан отарларга совлиқларни бия қони билан қочириш тўғрисида кўрсатма келди. Яна энг кўпи шу «Ғузор» совхози отарларида ўтиши кераклиги таъкидланди.

Зардоб тайёрланди. Лекин, шу аснода, бу усул отарни ишдан чиқарармиш, совлиқ сичқондек 4-5 қўзилаб нобуд бўлармиш, тирик қолгани иккинчи йил қўзиламасмиш, қўзиси ҳам ҳеч нарсага ярамасмиш, каби миш-мишлар барча отарларга тарқалиб кетди. Чўпонлар эшитмасликка солиб, қулоғини жимжитиб олишди. Зоотехникнинг эса фиғони-фалакка чиққан:

— Қанақа ўзларинг, яхшиликка-ёмонлиг-а... Зарари бўлса бизлар шунга қўл урармидик!

Ферма мудири Нурхон Холиқулов ҳам иккиланиб қолди: биргина ўз отари бўлганда гап бошқа. Бутун бир ферма, йигирма мингдан ортиқ совлиқ ишдан чиқиб қолса! Аста юрсанг узоқ борасан, дейдилар. Лекин... Олимлар чиқаришибдики, зарарга йўймас... Кенгашиб тажриба қилишгандир:

— Майли, бизнинг фермада ўтсин шу тажриба, — деди у зоотехникка.

Зоотехник ва унинг ёнидаги чўпонлар елкасидан оғир юк соқит бўлгандек енгил тортишди. Бойхон бригадаси совхозда биринчи бўлиб янги усулга ўтди. Отар бўйича 134 тадан қўзи олди.

Ўша воқеадан буён саккиз йил ўтди. Ҳозир Бойхон совхознинг энг илғор чўпони. Отаси Холиқул бобо пенсияга чиқиб кетгандан буён унинг отаридаги элита қўйларни ҳам укаси билан ўзи боқяпти.

Беш йилликнинг биринчи йили баҳори Бойхон Холиқуловга кулиб боқди. Қашқадарё коммунистлари катта ишонч билдириб, уни партиямизнинг XXIII съездига делегат қилиб сайладилар. Партия ва ҳукуматимиз чўпоннинг меҳнатини муносиб тақдирлади. Бойхоннинг кўксини Ўроқ ва Болға олтин юлдузи ва Ленин ордени безаб турибди.

Яйловга бордик. Чугуртмадаги ўтов олдида Холиқул бобо Соёпов невараси Ярашни тиззасига ўтқазиб, болага сездирмаган ҳолда қўйчиликдан «дарс» бераётган экан:

— Ярашбой, ўллим, ҳувв анови совлиқ неча ёшда?

— Совлиқмас-ку, — дейди бола қўра атрофида ўтлаб юрган қўйга тикилиб, — бултурги пишшининг қўзиси-ку.

— Ҳа, қўзи эканми? Каррак еяптими?

— Куз эмас-ку ҳозир. Карракмас, қўнғир бош билан нўхатак еяпти, — деди бола билоғонлик билан.

Отадан Бойхонни сўрадик.

— Ичкарида, ҳозир келди ўзи ҳам.

Синтетик ўтовга кирдик. У атрофдаги овуллардан келишган чўпон-чўлиқларга Москва таассуротларини айтиб бераётган экан. Уларнинг гурунгига қўшилдик. Суҳбат охирида Бойхондан қўйчибонлик «сир»ларини сўрадим:

— Чўпонда нима сир бўларди? Укам Рўзи билан 417 бош элита қўйни боқамиз. Яйловлар фаслларга қараб бўлинган. Отарни баҳорда — Абдимамат, саратонда — Бўзахўр яйловида боқамиз. Қиш кириши билан Жонқарага ҳайдаймиз.

Қўйнинг озуқаси ерда. Қимирласа — ейди, қимирламаса йўқ. Лекин ерда ўт бўлгани билан чўпон уни билиб ҳайдамаса қўй семирмайди. Баҳорда кўп ўтлайди. Саратонда куннинг энг иссиғида икки-уч соат ётади.

Қайси отардаги қўй орриқ, касал бўлса, билаверингки ўша сурувнинг чўпони ўйқучи. Кўп ётган қўйни пишқириқ босиб, танига қон югурмайди. Ўзи бу жонивор ҳайдашга яратилган. Ҳайдаб, туёғини ёзиб, туркатиб турсайиз силкиниб, бурнини тозалаб, ялтираб, тозариб, чиройи очилиб бораверади.

Баҳор ва ёзда ҳар куни бир марта қудуқ сувидан суғорамиз. Тонгда уч соат ором олади. Қишда ҳавога қараймиз, кун оша сув ичади. Ўтлатишда ҳам гап кўп. Бир хил чўпон кеча-кундуз сурув изидан юриб ҳам ўзини, ҳам қўй-қўзини ҳоритади. Қўй тўймайди, оч бўлгандан кейин тунда қўтонда тинчиб ётмайди, семирмайди. Сурувни тўғри келган ердан бориб тўдалаб ҳайдамаслик керак. Унинг «тили»ни билиб, ўнгидан қайтарсангиз, сурув безовта бўлмайди, ҳадеб чопиб нетавермай, мириқиб ўтлайди. Совлиқ семиз бўлса — эгиз кўп бўлади.

...Ўтовдан чиқдим. Қуёш уфққа ёнбошлаган. Яйловга яшил гилам тўшалгандек. Шабада ранг-баранг гиёҳлар ҳидини енгил қанотида кўтариб юрибди. Осмонда чўл бургути қанотини кенг ёзиб гир айланди-да, сўнг қанотини лапанглатиб чўққилар томон учиб кетди. Бойхон унга ҳавас билан тикилиб қолди.

— Лочин олисни кўзлайди. Шунинг учун парвози юксак.

Самар НУРОВ.

Суратда: «Ғузор» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, партиямиз XXIII съезди делегати Бойхон Холиқулов ҳамкасбларига таассуротларини ҳикоя қилмоқда.

ҚАДАМ

Меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш, ҳосилдорликни кўтариш моддий манфаатдорликнинг шу тариқа оширилишига олиб келди. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системасига кўчган бошқа звено ва бригадаларда ҳам яхши кўрсаткичлар қўлга киритилди.

Эндиликда колхоз бўйича меҳнатга гарантияланган иш ҳақи тўлашга ўтдик. Бу тадбир умумий йиғилишда якдиллик билан маъқулланди. Пахтачилик соҳасида 10 та бригада, 12 та звено, шунингдек сабзавот, полиз маҳсулотлари, ем-хашак етиштирадиган бригадалар тузилди. Уларнинг ҳар бирига план топшириқлари, хўжалик ҳисоби ишлаб чиқилди. Етиштириладиган ҳосил ва олинадиган даромад, иш ҳақи фонди, ҳар бир колхозчининг ойлик иш ҳақи миқдорлари қатъий қилиб белгиланди. Механизаторнинг разряди, колхозчининг қобилияти, ишнинг турларига қараб уларга 50 сўмдан 110 сўмгача ойлик маош беришга қарор қилинди.

Илгари бажарилган иш тури ва ҳажмига қараб, 6 та категория билан ҳақ тўланарди. Айрим кунлари бир колхозчига бир неча турдаги ишларни бажаришга тўғри келарди. Натижада меҳнат аниқ ҳисобга олинмасди, тўғрироғи, меҳнатни ҳисобга олиш табелчининг виждонига ҳавола қилиб қўйилган эди. Табелчилар орасида ҳалол ишламаслик фактлари ҳам учраб турарди. Ҳар бир коллектив учун алоҳида план топшириқлари белгилаб қўйилиши натижасида бундай нуқсонларга барҳам берилади.

Меҳнатга яхши муносабатда бўлмаётган кишилар ҳозир ҳам учрайди. Лекин правление ва партия ташкилоти меҳнат интизомини мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқда. Бригада ва звеноларда ҳар 10 кунлик иш якуни муҳокама қилиб турилади. Сабабсиз ишга чиқмаган, иш сифатини бузган кишилар жамоатчилик олдида жавоб беришади.

Характерли бир мисол. Бригада бошлиғи И. Нурматов 3 колхозчига ишламаган кунлари учун ҳам ишлади деб ҳақ ёзган. Колхозчилар бу фактни очиб ташладилар ва ноўрин тўланган 6 сўм 12 тийин пул бригадирдан ундириб олинди. Колхозчи Р. Оллашукуров меҳнат интизомини бузди. Бу факт колхозчилар ўртасида муҳокама қилинди. Ҳозир Оллашукуров ҳамма қатори унумли меҳнат қилмоқда.

Беш йилликнинг биринчи йилида комплекс механизацияни кенг жорий этиш асосида ҳосилдорликни ўтган йилга нисбатан 3,5 центнер ошириш ва гектаридан 40 центнердан пахта етиштириш, 80 процент ҳосилни машинада териш, пахта таннархини арзонлаштиришга қатъий бел боғладик. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашда прогрессив усулларни қўлланиш натижасида бу мажбуриятларни ҳам муваффақиятли бажарамиз.

И. ЖАББОРОВ,
Ҳазорасп районидаги «Коммуна» колхозининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОНДА БЕЛОРУС АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

Қон билан мустаҳкамланган дўстлик

ФАРҒОНА. Боғдод районидаги Зодиён қишлоғидан Витебск области Воронцевичи партизан шон-шуҳрати музейига одатдан ташқари бандероль юборилди. Уни «Коммунизм» колхозининг раиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Белоруссиядаги партизанлар ҳаракатининг актив қатнашчиси Мамадали Топиболдиев юборди. Белоруссиялик дўстларининг илтимосига кўра, у Воронцевичи қишлоғи аҳолисини немис-фашист босқинчилар қирғинидан халос қилиш учун [illegible] Бу материалларнинг ҳаммаси қишлоқ музейининг экспозициясини тўлдиради. (ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК—АДАБИЁТИМИЗ МАВЗУИ

(Боши биринчи бетда).

[illegible]

...лар поэзия тилида белорусча ёзилган шеърларга илҳом бахш этган эди.

Кечада машҳур белорус шоирларидан Пимен Панченко, Василь Витке, Алексей Писин, Микола Аврамчик, Алесь Звонак ўз шеърларини ўқиб бердилар. Бу шеърларнинг ҳар бирида барча совет ёзувчиларининг ижодини юксак даражага кўтараётган ягона ва асосий мавзу, халқлар дўстлиги [illegible]

[illegible]

Кечанинг охирида Белоруссия ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Ф. Климов нутқ сўзлади. И. Ф. Климов совет ёзувчиларининг юксак бурчи ҳақида, уларнинг совет халқининг партия топшириқларини, янги беш йилликнинг улуғвор планларини муваффақиятли бажариш учун олиб бораётган курашини ёритишдаги олижаноб роли ҳақида гапирди. (ЎзТАГ).

Суратларда: Декада адабий қисмининг очилишида белорус ва ўзбек ёзувчилари, санъаткорлари бир-бирлари билан учрашдилар. (Чапдан): БССР халқ артисти С. Л. Толкачев, шоир Мансур Шайхзода, белорус адиби А. Н. Кулаковский ва шоир Ҳамид Ғулом ўртоқлар.

Белорус рақс ансамблининг чиқиши.

Белоруссия давлат хорининг чиқиши.

ФЕСТИВАЛНИНГ КАТТА ЭКРАНИ

Ўзбекистон пойтахтининг экранларида ҳам Белоруссия адабиёти ва санъати декадаси бошланди. 18 апрель кечқурун санъат саройида Белоруссия студияларида яратилган [illegible] фестивалининг очилиш маросими бўлди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси [illegible] нутқи сўзлаб, белорус киносининг байрами миллий маданиятларнинг ижодий алоқаларини ва бир-бирларини ўзаро бойитишни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Белоруссия ССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография комитетининг раиси Б. В. Павленок кўп миллатли совет маданиятини янада равнақ топтириш манбаи бўлган қардош республикалар дўстлиги ҳақида гапирди.

Сўнгра «Белорусьфильм» студиясида яратилган «Альп қиссаси» фильмининг премьераси бўлди. Томошабинлар совет кишисининг мардлиги ва гўзаллигини тараннум этувчи бу асарга юксак баҳо беришди.

Белорус кинематографчилари шу оқшом «Шарқ» кинотеатрида томошабинлар билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

СССР халқ артисткаси Н. Ткаченко белорус қўшиғини ижро этмоқда.

И. Глауберзон фотолари.

ҲАЁТБАХШ САНЪАТ ЖИЛВАСИ

Ўзбекистон пойтахтининг жамоатчилиги белорус санъатининг яна бир кўркам соҳаси билан танишди. Декадага бағишланиб 18 апрелда Тошкентдаги Марказий виставка залида тасвирий ва халқ-декоратив санъати виставкаси очилди.

Виставкани Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева очди. Тўпланганлар қардош республика вакиллари—Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби А. О. Последович, истеъдодли рассом, афсонавий Константин Заслонов бригадасидаги партизанлар отрядининг собиқ комиссари В. А. Громико, Белоруссия ССР халқ рассоми И. О. Ахремчик ва бошқа меҳмонларни самимий табриклаб кутиб олдилар.

Виставкани очиш маросимида Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. А. Пилотович, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Белоруссия ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Ф. Климов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Белоруссия ССР маданият министри М. А. Минкович ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

Турли мамлакатларда

АФҒОНИСТОН БИЛАН ДЎСТЛИК ВА МАДАНИЙ АЛОҚА СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

МОСКВА, 18 апрель. (ТАСС). Афғонистон билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятининг иккинчи Бутуниттифоқ конференцияси бугун Дўстлик уйида очилди. Конференциянинг ишида Москва, Қозоғистон, Ўзбекистон, Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистон жамоатчилигининг вакиллари қатнашмоқдалар. Ҳурматли меҳмонлар орасида Афғонистоннинг Москвадаги элчихонасининг дипломатик ходимлари ҳам бор.

Конференцияни жамият правлениесининг раиси, СССР гўшт ва сут саноати министри С. Ф. Антонов очди.

Правление раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Дворянков ҳисобот доклади қилди.

Америкалик сайловчилар Вьетнамдаги урушга қарши чиқишмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 18 апрель. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, пасха таътилидан Вашингтонга қайтиб келган конгрессменлар сайловчилар орасида Вьетнамдаги урушдан ва АҚШнинг ана шу мамлакатдаги сиёсатидан норозилик кучайиб бораётганлигига ишонч ҳосил қилдилар. Вакиллар палатасининг Нью-Жерси штатидан сайланган аъзоси Флоренс Дуайер, менинг округимдаги қайси бир сайловчига учраманг, уларнинг ҳаммаси Вьетнамдаги уруш тўғрисида гапиряпти, деб айтди. Вакиллар палатасининг аъзоси Ллойд Мидс Қўшма Штатлар «Вьетнамдан чиқиб кетсин», деб таклиф қилаётган жуда кўп сайловчиларни учратдим, деб айтган.

БАРНИНГ ЯНГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ

ҚОҲИРА, 18 апрель. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасининг Министрлар Совети мамлакатнинг 1966—67 йилги янги давлат бюджети лойиҳасини 1.296.400 минг миср фунти миқдорида маъқуллади. Бу — ўтган йилнинг бюджетидан 90.400 минг фунт ортиқдир.

Экономика, ташқи савдо ва планлаштириш министри Муҳаммад Лабиб Шукур қуйидагиларни айтди: «Янги бюджетнинг хусусияти шундаки, у дефицитга йўл қўймайди, шунингдек янги солиқлар солишни ва нархларнинг бирор тарзда оширилишини кўзда тутмайди».

Бюджетнинг хизмат кўрсатиш моддалари бўйича 1965—66 йилдаги 649,5 миллион миср фунти ўрнига 706,2 миллион фунт маблағ сарфлаш мўлжалланади. Министрнинг айтишича, бундай харажатларнинг ўсишига сабаб шуки, давлатнинг маориф, соғлиқни сақлаш, шунингдек янги ирригация лойиҳаларини амалга ошириш каби ишларга қиладиган сарфлари кўпайди.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ТАШРИФЛАРИ

БАҒДОД, 19 апрель. (ТАСС). СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси И. В. Спиридонов бошлиқ Совет делегацияси неча Ироқ Бош министри Абдил Раҳмон Албаззоз, ташқи ишлар давлат министри Аднон Почачи ҳамда маданият ва ориентация министри Муҳаммад Носир ҳузурига расмий равишда ташриф буюрди.

Совет делегацияси билан Бош министр Албаззоз ўртасида дўстона суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбат вақтида Ироқ билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларга таллуқли масалалар муҳокама қилинди.

Совет делегацияси ташқи ишлар давлат министри ҳузурида бўлган вақтда министр таъкидлаб айтдики, масалан, империализмга, мустамлакачиликка ва Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши кураш сингари кўпгина халқаро проблемаларда Ироқ билан Совет Иттифоқининг тутган позициялари бир-бирига мос келмоқда.

Маданият министри М. Носир Совет—Ироқ маданий алоқалари кўнгилли равишда ривожланиб бораётганлигини суҳбат вақтида таъкидлаб гапирди.

ГУБЕРНАТОР ҚАМОҚҚА ОЛИНДИ.

НЬЮ-ЙОРК, 18 апрель. (ТАСС). Дананг шаҳри аҳолисининг қўғирчоқ Нгуен Као Ки режимига қарши кураши тобора кескин тус олиб бормоқда. Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Данангдан берган хабаридан маълум бўлишича, 16 апрелда ҳукуматга қарши уч минг кишилик митинг ўтказган кураш комитети Куангнам вилоятининг губернатори Нгуен Хиу Тини қамоққа олган, чунки Нгуен Хиу Ти ҳарбий хунтанинг тарафдори бўлган. Кураш комитети полиция амалдорларидан бир группасини ва бир неча қишлоқларнинг оқсоқолларини ҳам қамоққа олганлиги маълум бўлди.

СПОРТ

ВЕЛОСИПЕДЧИЛАР ПОЙГАСИ

Бугун пойтахтимиздаги Ленин майдонида республикамизнинг велосипедчи спортчиларига старт берилади. Улар Оҳангарон, Қўқон, Фарғона, Андижон, Наманган шаҳарлари бўйлаб 955 километр йўл босадилар. 29 апрель куни «Спартак» стадионида финишга етиб келадилар.

Ш. ҚОСИМОВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Эстрада куйлари, 9.30— Концерт, 10.10 — В. Мураделн қўшиқлари, 10.30 — Ўзбек кинофильмларидан қўшиқлар, 11.10— Ленин партияси — давримизнинг ақл-идроки (суҳбат), 11.25 — Ўзбек балетларидан рақслар, 13.40 — Куйлар, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15— Н. Я. Мясковский асарларидан концерт, 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 18.10 — Белоруссия адабиёти ва санъати декадаси кундалиги, 18.30 — Чангчи Т. Хўжамбердиев, 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — КПСС XXIII съезди қарорлари амалда (рус.), 20.10— Ўзбекистонда Белоруссия адабиёти ва санъати декадаси, 20.45 — Илҳомбахш меҳнат туфайли, 22.00 —«Коммунизм ишига садоқат — совет кишиларининг юксак маънавий фазилати» (суҳбат), 22.15— Дўстлик ва тинчлик ҳақида куйлаймиз, 22.40 — Белорус шоирларининг шеърлари, 23.30 — Беш йиллик илғорлари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 —Айиқлар яланглиги (болалар учун), 18.40— Ленин йўлланмаси билан (телефильм), 19.00 — Ўзбекистонда Белоруссия адабиёти ва санъати декадаси. Шоира Эдди Огнецвет, 19.30 — Республикамизнинг газ магистрали, 20.00—Онанинг кўнгли болада (бир актёр ижросида).

20.40 — Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 20.45 —Телевизион янгиликлар, 21.00 —Олмалиқ комсомоллари, 22.00 — Ишонгим келади (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Яак ва Робот (болалар учун), 18.15—Мактаб ўқувчиси календари, 18.50 —Тошкент янгиликлари, 19.00 — Концерт (Олимлар уйи бадиий ҳаваскорлари ижросида), 19.30 — Биринчи синовлар (бадиий фильмнинг 2-серияси).

Ўзбек тилида: 21.00 — Халқ ижоди ва дин, 21.15 — Тошкент янгиликлари, 21.25 —Ленин барҳаёт (ҳужжатли фильм), 21.50 — Тошкент ҳақида қўшиқлар, 22.20 —Булутларни забт этувчилар (телефильм).

ЎЗБЕКИСТОНДА БЕЛОРУССИЯ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да Аида операси. СССР халқ артисти Н. Ткаченко ва Белоруссия ССР халқ артисти И. Сорокинлар қатнашади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 20/IV кеч соат 8 да Белоруссия ССР давлат халқ рақс ансамбли концерти, 21/IV кеч соат 8 да Ўзбек давлат филармониясининг симфоник оркестри концерти. Дирижёр —Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист В. Катаев.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 20/IV кеч соат 8 да Белорус эстрада усталари концерти. Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Шишкин иштирокида, 21/IV кеч соат 8 да Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист Г. Диденко иштирокида Белорус эстрада усталари концерти.

ТОШКЕНТ ОФИЦЕРЛАР УЙИДА (театр зали) — 20/IV кеч соат 8 да Белоруссия ССР давлат халқ оркестри концерти.

МЕТАЛЛУРГЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИДА (Олмалиқ шаҳри)— 20/IV кеч соат 8 да «Белоруссия овози» деган адабий кеча. Ижро этувчи — Белорус давлат филармонияси солисти С. Соколов.

АНГРЕН ШАҲАР МАДАНИЯТ УЙИДА — 20/IV Совет поэзияси кечаси. Ижро этувчи — республика конкурслари лауреати Г. Петренко.

* * *

ТОШКЕНТ ТЕАТРЛАРИДА

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да Биринчи муҳаббат.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да Равшан ва Зулхумор, 21/IV да Ишқинг билан.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/IV да Оққуш кўли.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ ПАХТАКОР СТАДИОНИДА

20—21 апрель кеч соат 6 яримда «Пахтакор» (Тошкент)—«Зенит» (Ленинград) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

20/IV да дублёр составлар, 21/IV да асосий составлар ўйнайди.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Мустай Карим асари

Ой тутилган тунда

3 пардали трагедия.

Ўзбекистон халқ шоири Зулфия таржимаси.

Саҳнага қўювчи — Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ш. М. Муртазина, рассом — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби М. А. Арслонов, режиссёр — Ҳ. Аппанов.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ЯНГИЛИК ТАРҒИБОТЧИЛАРИ

Лекция пропагандасини янада яхшилайлик

Жонажон партиямизнинг XXIII съезди совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш ишига жуда катта аҳамият берди. «Бутун идеология иши ҳаёт билан, коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлаб олиб борилиши керак», — деди Л. И. Брежнев КПСС XXIII съездидаги ҳисобот докладида. Коммунизм қуриш иши ҳар бир совет кишисининг билимдон бўлишини, фан ютуқлари ва илғор тажрибалардан хабардор бўлишини ҳам тақозо этади. Тарбиявий ишнинг муҳим соҳаси лекция пропагандаси ҳисобланади.

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти республикамиз меҳнаткашлари ўртасида КПСС XXIII съезди қарорларини кенг ёйиш ишига астойдил киришди. Жамиятнинг 20 апрелда бошланадиган навбатдаги VI съезди ана шу соҳанинг тадбир ва йўлларини ишлаб чиқади. Жамиятнинг аввалги съездидан кейин ўтган 4 йил ичида жамият аъзоларининг сони 25 мингдан 48 минг кишига ортди. Шу давр ичида лекциялар сони икки баравар кўпайиб, 426 мингга етди, колхоз ва совхоз, турли корхона ва ўқув юртларида иш олиб бораётган бошланғич ташкилотларнинг сони ҳам анча ортди.

Ҳозирги вақтда «Билим» жамиятининг аъзолари фаннинг йигирмадан ортиқ соҳаси бўйича пропаганда ишлари олиб бормоқдалар. Жамият ўз сафларида зиёлиларимизнинг энг илғор вакилларини, ишлаб чиқариш новаторларини бирлаштирган. «Билим» жамияти аъзолари орасида 39 академик, 205 фан доктори, 1664 фан кандидати, 2661 илмий ходим, шунингдек кўплаб ўқитувчилар, иқтисодчилар бор.

Совет Ўзбекистони «оқ олтин» ўлкасидир. КПСС XXIII съезди қабул қилган янги беш йиллик план Директиваларига кўра, бизнинг республикамиз бундан кейин ҳам мамлакатимизнинг асосий пахтакор ўлкаси бўлиб қолади. Ватанимизни пахта билан таъминлаш ўзбек халқининг энг муқаддас, интернационал бурчидир.

Жамиятнинг қишлоқ хўжалик билимларини тарқатишдаги фаолияти партия ва ҳукуматимизнинг шу соҳадаги вазифаларини оммага тушунтиришга қаратилган.

«Билим» жамияти ташаббуси билан қолоқ колхоз ва совхозларда ўтказилаётган «иқтисодий кечалар» яхши натижалар бермоқда. Жамият аъзолари бўлган йирик мутахассис ва олимлар қолоқ колхоз ва совхозларнинг иқтисодий аҳволини чуқур ўрганиб, мазкур хўжаликларда ҳосилдорликни ошириш йўлларини илмий равишда асослаб бермоқдалар. Шу туфайли Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз ҳозирги вақтда бадавлат хўжаликлар қаторига ўтиб олди. Сўнгги уч йил мобайнида 75 та қолоқ колхоз ва совхозда шундай кечалар ўтказилди.

Жамиятимиз фаолиятида ишлаб чиқаришдаги илғор тажрибаларни оммалаштириш муҳим ўринни эгаллайди. Бу мавзуда ўтган йили кўпгина лекция ўқилди. Бу жуда қувончли воқеадир. «Билим» жамиятининг Хоразм ва Сирдарё область ташкилотлари илғор пахтакор ва механизаторларнинг тажрибасини ёйишда яхши ташаббус кўрсатишяпти. Илғор тажрибаларни тарғиб қилувчиларнинг кўпчилиги пахта далаларимизнинг фахри бўлган кишилардир. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Турсуной Охунова, Валентин Тюпко, Искандар Юсупов, Маннон Жалолов, Абдулла Ортиқов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати илғор механизатор Мамажон Дадажонов ва бошқалар бу соҳада фаол қатнашмоқдалар.

Меҳнаткашлар оммасининг турмуш маданиятини янада ошириш ишига жуда катта аҳамият берилмоқда. Бу соҳада халқ университетлари муҳим роль ўйнамоқда. Ҳозирги вақтда республикамиздаги 750 халқ университетида 100 минг киши ўқимоқда. Бутуниттифоқ халқ университетлари кўригида республикамизнинг 15 халқ университети биринчи даражали шаҳодатномалар билан тақдирланди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси меҳнаткашларни ленинча дўстлик ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашга катта эътибор бермоқда. Бу масалада КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVII съезди муҳим қарорлар қабул қилдилар. «Билим» жамияти бу соҳадаги ўз вазифасини яхши тушунади. Кейинги йилларда халқларимизни дўстлик руҳида тарбиялашга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилди. Республика «Билим» жамиятининг правлениеси қошидаги КПСС тарихи ва СССР халқлари тарихи илмий методика совети, тил ва адабиёт билимларини пропаганда қилувчи совет аъзолари халқлар дўстлиги ғояларини омма ўртасида ёйишда ташаббус кўрсатмоқда.

Атоқли шоирларимиз Ғафур Ғулом, Зулфия, Шайхзода, Миртемир, СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева, профессор Л. Қаюмовлар иштирокида Сирдарё областининг Киров районида ўтказилган интернационал дўстлик кечаси халқлар бузилмас дўстлигининг ёрқин намойишига айланиб кетди. Шундай интернационал дўстлик кечалари Бухоро, Самарқанд, Андижон, Тошкент, Қозоғистоннинг Чимкент ва Қирғизистоннинг Ўш областларида ҳам бўлиб ўтди.

Ўзбекистон «Билим» жамияти бошқа қардош республикалар билан лекторлар алмашиш ишининг ташаббускори бўлди. Ўзбекистон лекторлари РСФСР, Украина, Литва, Латвия, Грузия, Озарбайжон, Арманистон, Туркманистон, Тожикистон, Қозоғистон ССРнинг заводлари, колхозларида ва маъмурий идораларида халқларнинг ленинча дўстлиги ҳақида мароқли лекциялар ўқидилар. Шунингдек, бу қардош республикалардан ҳам бизнинг республикамизга кўплаб лекторлар келиб турипти.

Республика «Билим» жамиятининг халқаро алоқалари ҳам кун сайин ривожланмоқда. Бизнинг лекторларимиз Венгрия, Чехословакия, Куба, Польша, ГДР, Болгария, Румыния, Вьетнам каби қардош социалистик мамлакатларда бўлдилар, шунингдек Бирлашган Араб Республикаси, Австрия, Франция, Швеция, Дания, АҚШ, Англияда бўлиб, лекция ва суҳбатлар ўтказдилар.

Республика «Билим» жамияти ташкилотларининг иши анча яхшиланди. Лекция пропагандасининг моддий базаси тубдан ўзгарди, барча область ташкилотлари агитмашина билан таъминланди, кўргазмали қуроллар анча кўпайди.

Ҳозирги кунда бутун совет халқи КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун кураш бошлаб юборди. «Билим» жамияти ташкилотларининг асосий вазифаси партиямиз XXIII съезди қарорларини омма ўртасида кенг ёйишдан иборатдир.

«Билим» жамияти ташкилотлари лекция пропагандасининг сифатига алоҳида эътибор бермоқлари керак. Бошланғич ва район ташкилотлари ва уларнинг секциялари бирорта таъсирсиз лекция ўқилишига йўл қўймасликлари керак. Шу билан бирга, бир қанча темаларда лекция ўқувчи «универсал» лекторларга чек қўйилиши лозим. Чунки бу нарса лекция сифатига салбий таъсир этмоқда.

Ҳар бир лекция эшитувчига янгилик, билим бермоғи керак. Шунинг учун ҳам жамият аъзоларини «янгилик тарғиботчилари» деб аташади. Кишиларнинг қалбичи билим нури билан ёритиш олийжаноб ва шарафли ишдир. Шунинг учун ҳам моҳир лекторларимиз пахтакорлар, чорвадорлар, ишчилар ва хизматчилар орасида ҳормай-толмай лекция ўқимоқдалар, билим тарқатмоқдалар. «Билим» жамияти жонажон партиямизнинг ленинча ғояларини пропаганда қилиб келди ва бундан кейин ҳам бу ишни оғишмай давом эттира беради.

Партия раҳбарлиги — «Билим» жамияти муваффақиятларининг гаровидир. Жонажон партиямиз жамият аъзоларига халқимизни билимдон қилишдек олижаноб ишни топширган экан, биз бу ишончни оқлаш учун бутун куч-қувватимизни, қалб қўримиз ва билимимизни аямай сарфлаймиз.

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси раисининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 22 апрелда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши—В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31226. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34454. Маҳаллий ахборот — В32317. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ — 89. Индекс 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 07707.